

Filosofia i literatura

Codi: 100280

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	OT	3	0
2500246 Filosofia	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Marta Tafalla González

Correu electrònic: Marta.Tafalla@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Marta Tafalla González

Prerequisits

El prerequisit fonamental és poder llegir en anglès, ja que algunes de les LECTURES OBLIGATÒRIES DEL CURS estan en aquesta llengua, donat que són textos recents dels quals encara no existeix traducció. De totes formes, són articles breus en anglès acadèmic, clars i fàcils de llegir, i els treballarem a classe.

Objectius

L'objectiu central de l'assignatura és oferir una introducció a l'estudi de la literatura des d'una perspectiva filosòfica. Des dels seus orígens, la filosofia s'ha plantejat una sèrie de preguntes complexes sobre la literatura, com ara per què tenim la necessitat de narrar històries o compondre poemes, de quina manera pot la literatura transmetre idees filosòfiques o fins i tot tenir una funció d'educadora moral, quina relació existeix entre literatura i coneixement, literatura i veritat, i el paper de la interpretació. Totes aquestes qüestions, i altres, han generat discussions que avui en dia es replantegen des d'innovadors enfocaments. L'assignatura es centrarà en debats actuals sobre filosofia de la literatura.

Competències

Filosofia

- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals actituds filosòfiques en l'àmbit de l'estètica i saber aplicar-les críticament en el món de l'art.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en

llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar informació.
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
3. Desenvolupar habilitats d'aprenentatge autònom
4. Discriminar els trets que defineixen el lloc d'un autor en el context d'una problemàtica i reorganitzar-los en un esquema coherent.
5. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional.
6. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
7. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
8. Identificar els errors normatius, estilístics o argumentatius d'un text
9. Reconèixer, amb mirada experta, referents estètics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
10. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.

Continguts

PROGRAMA I LECTURES OBLIGATÒRIES

TEMA 1. LITERATURA: ORALITAT I ESCRITURA

Lectura: J. O. Urmson, "Literature", a Eileen John & Dominic Mclver Lopes (eds.), *Philosophy of Literature*, Blackwell, 2004.

TEMA 2. ONTOLOGIA DE L'OBRA LITERÀRIA

Lectura: Peter Lamarque, "Ontology", a Lamarque, *The Philosophy of Literature*, Blackwell, 2009.

TEMA 3. LA LITERATURA COM A FORMA DE CONEIXEMENT

Lectura: Peter Lamarque & Stein Haugom Olsen, "Literature, Truth and Philosophy", a Eileen John & Dominic Mclver Lopes (eds.), *Philosophy of Literature*, Blackwell, 2004.

TEMA 4. INTERPRETACIÓ DE LES OBRES LITERÀRIES

-Interpretació, pluralitat i veritat. El debat sobre *Moby Dick* com a paradigma

Lectura: Hans Georg Gadamer, *Verdad y Método*, Sígueme, 2012 (1960). (fragments)

TEMA 5. LITERATURA I ÈTICA

-Teories de Martha Nussbaum, Iris Murdoch i Felicia Ackerman

Lectures:

-Martha Nussbaum, *Justicia Poética*, Andrés Bello, 1997. (1995) (fragment)

-David Davies, "Literature, morality and society", a David Davies, *Aesthetics and Literature*, Continuum, 2007.

TEMA 6. LITERATURA COM A MEMÒRIA CRÍTICA

Lectures:

-T. W. Adorno, *Dialéctica Negativa*, Taurus, 1990 (1966). (fragment)

-Marta Tafalla, "Violencia y memoria en Milan Kundera", *Enrahonar*, UAB, num 38/39, 2007.

TEMA 7. LITERATURA, CANON I PODER

Vídeos:

-Laura Freixas, "Libros, mujeres y feminismo", Conferència a la Biblioteca Nacional, 2014:
<https://www.youtube.com/watch?v=MP4L2RYm9Vk&t=2800s>

-Laura Freixas, "Sylvia Plath. ¿Se puede ser mujer y genio?", Conferència, 2018:
<https://www.youtube.com/watch?v=qVtGIYuHJfM>

TEMA 8. NATURE WRITING

Lectures:

-Henry David Thoreau, *Walden*, Errata Naturae, 2013 (1854). (fragment)

-Terry Tempest Williams, *Refugio*, Errata Naturae, 2017 (1991). (fragment)

(Les lectures obligatòries estaran disponibles al campus virtual)

Metodologia

La metodologia de l'assignatura combina:

SESSIONS LECTIVES A L'AULA

-Sessions teòriques: on s'introdueixen les preguntes fonamentals i s'ofereixen coneixements bàsics per afrontar les lectures.

-Sessions de seminari: on s'analitzen i discuteixen les lectures que els/les alumnes han preparat prèviament de manera autònoma.

Aquests dos tipus de sessions es van alternant al llarg del curs.

És fonamental que els/les alumnes assisteixin a classe de manera regular i que participin activament en la discussió sobre les lectures.

SESSIONS D'ATENCIÓ AL DESPATX

-Tutories: aquells/es alumnes que tinguin dubtes sobre els continguts i les lectures del curs, o que vulguin aprofundir en aspectes particulars, podran adreçar-se al despatx de la professora en les hores d'atenció.

-Tutories per a l'elaboració del treball: el treball sobre un tema de l'assignatura, que és una de les tres proves en què consisteix l'avaluació, haurà de passar, com a mínim, per una sessió de tutories.

DURANT TOT EL CURS

-Ús del campus virtual: l'assignatura farà ús del campus virtual per penjar-hi esquemes de les sessions teòriques, les lectures obligatòries i altres materials complementaris. També per informar sobre qüestions relacionades amb l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions teòriques i sessions de seminari	45	1,8	4, 6, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Tutories a les hores de despatx; tutories del treball sobre un tema de l'assignatura	5	0,2	1, 2, 3, 5, 7
Tipus: Autònomes			
Estudi autònom de les lectures obligatòries i preparació de les sessions de seminari que es realitzaran a l'aula; consulta de la bibliografia secundària; recerca d'informació complementària; elaboració d'un treball sobre un tema de l'assignatura	92,5	3,7	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10

Avaluació

L'avaluació consisteix en tres proves.

La primera és un examen que tindrà lloc a la meitat de curs, i la segona és un examen que tindrà lloc a final de curs. Les dates exactes es donaran a conèixer els primers dies de classe. En els exàmens, caldrà demostrar un coneixement suficient dels continguts treballats en les classes i de les lectures obligatòries, així com capacitat d'anàlisi i reflexió crítica.

La tercera prova consisteix en l'elaboració d'un treball sobre un dels temes tractats a l'assignatura, i la seva presentació oral en un vídeo. Es recomana realitzar aquest treball en grups de 3/4 persones, però si algú prefereix fer un treball individual, el podrà fer. Important: cal pactar el tema amb la professora en una sessió de tutoria. Mentre realitzen el treball, els/les alumnes poden assistir a sessions de tutories amb la professora a les hores d'atenció al despatx. El vídeo es podrà lliurar a la professora en qualsevol moment del curs, i la data límit per entregar-lo serà el dia del segon examen.

Una vegada cada prova hagi estat avaluada, i la nota penjada al campus virtual, els/les alumnes que ho desitgin podran anar al despatx de la professora durant les hores d'atenció, i demanar una revisió.

Els/les alumnes que hagin suspès una, dues o les tres proves, podran presentar-se a reavaluació i recuperar la prova o proves que hagin suspès.

Si un/a alumne/a no s'ha presentat a alguna de les proves, es podrà presentar a reavaluació. Però per poder anar a reavaluació, caldrà haver-se presentat, com a mínim, a dues de les tres proves.

Quan un/a estudiant no hagi realitzat cap de les proves, o bé només hagi realitzat una de les proves, serà considerat/da "no avaluable".

Caldrà aprovar les tres proves per aprovar l'assignatura. La nota final serà la nota mitja de les tres proves.

Es prega als/les alumnes que usin l'email només per qüestions urgents. La resta de dubtes i problemes es resoldran durant les hores de classe i de despatx. No es realitzaran tutories per email.

Si algun/a alumne/a ha de comunicar-se de forma urgent amb la professora, es prega que no utilitzi el campus virtual, sinó: Marta.Tafalla@uab.cat

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració de treball i presentació en vídeo	33,3%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10
Examen 1	33,3%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Examen 2	33,3%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

LECTURES OBLIGATÒRIES

Estan indicades en l'apartat de continguts. Estaran disponibles al campus virtual.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Adorno, T. W. *Notas sobre Literatura* (Akal: Madrid, 2003). Traducció d'Alfredo Brotons.

Antón, Eva. *Género y naturaleza en las narrativas contemporáneas francesa y española* (Universidad de Valladolid, 2018)

Davies, David. *Aesthetics & Literature* (London: Continuum, 2007).

Dutton, Denis. *El instinto del arte. Belleza, placer y evolución humana* (Madrid: Espasa, 2010). Traducció de Carme Font.

Gaut, Berys. *Art, Emotion and Ethics* (Oxford: Oxford University Press, 2007).

John, Eileen & McIver Lopes, Dominic (eds.). *Philosophy of Literature* (Oxford: Blackwell, 2004).

Lamarque, Peter. *The Philosophy of Literature* (Oxford: Blackwell, 2009).

Martín Alegre, Sara. *La literatura* (Barcelona: UOC, 2007).

Nussbaum, Martha. *Justicia Poética* (Santiago de Chile: Editorial Andrés Bello, 1997). Traducció de Carlos Gardini.